

BLENDOW

LEXNOVA

LEXNOVA NYHETER

Skadestånd för kvinna som hoppade fel i hoppgröp

Publicerad

18 JAN 2021

En kvinna som skadade foten allvarligt i en hoppgröp på ett aktivitetscenter har rätt till skadestånd. Medan tingsrätten ansåg att hon fick skylla sig själv som inte hoppade i enlighet med instruktionerna pekar hovrätten på att anläggningen brast genom att inte ha rutiner för kontroll av lufttrycket i madrassen.

En 47-årig kvinna besökte den 27 januari 2018 aktivitetscentret Turbo i Uppsala tillsammans med sina söner. I samband med att hon hoppade i aktivitetscentrets hoppgröp ådrog hon sig tre frakturer på vänster fotled.

Hon anser att Turbo uppsåtligen eller av vårdslöshet vållat henne personskadan och därför är skyldigt att ersätta den. Vållandet har bestått i att Turbo har brustit i tillsyn och underhåll av sin anläggning. Personskadan har uppkommit i en del av anläggningen vari allvarliga skador kan uppkomma och för vilken Turbo följaktligen haft ett särskilt stort ansvar för tillsyn och underhåll. Personskadan hade inte kunnat uppkomma om inte Turbo brustit i sitt ansvar, varför Turbo är skadeståndsskyldigt för personskadan oavsett om 47-åringen kan anses medvållande till den.

Ovanlig skada utan motstånd

47-åringens läkare har intygat att det är synnerligen ovanligt att den typ av skada som hon drabbats av uppkommer utan hårt motstånd. Även om läkarintyget ger uttryck för en viss, helt naturlig, osäkerhet står följande klart:

1. 47-åringen har landat med fötterna före i hoppgroppens matta och erhållit en allvarlig skada på sin fotled.
2. För att en så allvarlig skada som den som drabbat kvinnan, där fotleden felställts 90 grader, ska kunna uppkomma krävs rimligen en landning på hårt underlag.

Turbo hävdade att det inte stämmer att kvinnan sjönk så djupt ner i mattan att hon stötte emot eller

bottnade i golvet under mattan. Mattan är 1,7 meter hög från golvet räknat och består av en PWC-duk, ett skumgummiskikt och en luftkudde. PWC-duken är alltid så hårt spänd och luftkudden så luftfylld att det inte går att slå igenom mattan och nå ner till golvet när man hoppar i hoppgroppen.

När en besökare hoppar på mattan utsätts den för en påfrestning som gör att lite luft pyser ur den. Luftpumpar som är kopplade till mattan pumpar ständigt in ny luft i den. Pumparna är igång under hela den tid som aktivitetscentret har öppet. Mattan är alltså alltid luftfylld.

Ingen risk landa på golvet

Att hoppa i hoppgroppen innebär inte någon risk för att sjunka igenom mattan eller för att stöta emot det hårda golvet under mattan, men man kan landa snett med en fot. Av den anledningen ska man inte landa på fötterna när man hoppar i hoppgroppen, utan på rumpan eller ryggen. Turbos besökare får instruktioner om hur de ska hoppa. Det finns vid både entrén och hoppgroppen skyltar som anger hur man ska hoppa. Av skyltarna framgår att man ska landa på rumpan eller ryggen. Dessutom finns personal vid hoppgroppen som observerar på besökarna och påtalar om någon gör fel.

Därför har inte någon skadeståndsprincip oaksamhet förekommit.

Enligt 2 kap. 1 § skadeståndslagen ska den som uppsåtligt eller av oaksamhet vållar en personskada ersätta skadan.

Uppsala tingsrätt konstaterade inledningsvis att det funnits rutiner för kontroll av den utrustning och de anordningar som finns i Turbos anläggning och att regelmässiga kontroller har utförts, så även den dag då kvinnan besökte anläggningen. Vidare står det också klart att det funnits tydliga anvisningar om hur den som hoppade i hoppgroppen skulle genomföra sitt hopp, bland anvisning om att landa på rygg eller rumpa, och att det funnits personal på plats som övervakat hoppgroppen. Det finns alltså inte något som tyder på att de rutiner som Turbo haft för användningen och säkerheten kring hoppgroppen har varit bristfälliga.

Tyngdpunkten längre fram

Av förhörsuppgifter från kvinnans son och en anställd på anläggningen drog tingsrätten slutsatsen att kvinnan vid landningen har haft tyngdpunkten längre fram än vad en landning enligt skyltad anvisning skulle ha inneburit och att detta förhållande har medfört att belastningen på hennes fot vid landningen har blivit så kraftig att hon ådragit sig den aktuella skadan.

Sammanfattningsvis bedömde tingsrätten att något sådant oaksamt vållande som medför skadeståndsskyldighet inte kan tillskrivas Turbo för den skada som kvinnan har drabbats av. Hennes talan skulle därför ogillas.

Svea hovrätt framhåller till att börja med att när det föreligger ett underlåtenhetsansvar bör det finnas en plikt att vidta en möjlig åtgärd redan om den påtagligt motverkar faran för skada. Den som har en plikt att handla kan dock undgå ansvar om han eller hon visar att åtgärden inte skulle ha hjälpt. (Se NJA 2013 s. 145 punkterna 39, 40 och 42.)

Eftersom det funnits ett kontraktliknande förhållande mellan parterna, har Turbo som utgångspunkt haft en allmän skyldighet att vidta skadeförebyggande åtgärder. I denna situation behöver 47-åringen inte bevisa att en viss åtgärd faktiskt skulle ha förhindrat skadan. Det hon har att visa är endast vad som var ett möjligt och lämpligt farereducerande handlande. Innebörden av att ett handlande är lämpligt är

att det i regel får anses oaktsamt att inte agera så. Frågorna om kausalitet och oaktsamhet kommer därmed att överlappa varandra.

Säkerhetsmässigt toleransutrymme

För Turbos del gäller, enligt hovrätten, att det måste beaktas att en besökare kan följa de instruktioner som ges mer eller mindre väl. Det bör alltså finnas ett säkerhetsmässigt toleransutrymme eftersom en besökare kan göra en felbedömning och av misstag inte i alla delar använda anläggningen på det sätt som föreskrivits.

Dessutom måste det beaktas att anläggningen vänder sig till en bredare allmänhet som får förutsättas sakna närmare kunskap om skaderisken och hur de olika attraktioner som finns i anläggningen ska användas. Mot den bakgrunden har Turbo haft en skyldighet att vidta sådana åtgärder som varit möjliga och lämpliga för att påtagligt motverka risken för att den som besöker anläggningen skadas.

Sammantaget har det, menar hovrätten, varit motiverat att ställa höga krav på Turbo att vidta skademotverkande åtgärder.

Enligt hovrätten framgår det av förhören att Turbo inte tillämpar en rutin som innebär att det varje dag innan hoppgruppen öppnas görs en kontroll av att lufttrycket i madrassen är tillräckligt och att denna kontroll dokumenteras. Vidare saknas en rutin som innebär att den kontroll som görs genom provhopp och okulär besiktning av madrassen dokumenteras.

Bristfälliga kontrollrutiner

Enligt hovrätten får sådana åtgärder anses rimliga och befogade med hänsyn till skaderisken. Som en följd av det har Turbos kontrollrutiner varit bristfälliga.

Det får anses oklart om den kontroll som gjordes av hoppgruppen den dag då kvinnan skadades ägde rum innan eller efter det att anläggningen ostridigt var avstängd. Det förhållandet att Turbos företrädare har förklarat att madrassen kontrollerades efter avstängningen och att han just den dagen signerade checklisten leder inte till någon annan bedömning.

Det saknas stöd för att anse att risken för att kvinnan skulle komma att skadas i någon avgörande mån påverkades av den omständigheten att hon misslyckades med att följa instruktionen och landade på sina fötter. I stället får det antas att de angivna kontrollåtgärderna i fråga om lufttrycket på ett påtagligt sätt hade motverkat faran för att 47-åringen skulle skadas på det sätt hon gjorde då hon hoppade i hoppgruppen.

Kvinnan har i denna situation en viss bevislättnad. Enligt hovrätten har hon i tillräcklig grad visat att Turbo brustit i sin tillsyn och att en tillämpning av de redovisade rutinerna hade inneburit ett lämpligt och möjligt farereducerade handlande från bolagets sida. Genom att inte tillämpa dessa rutiner har Turbo agerat oaktsamt.

Det innebär att de krav på oaktsamhet och kausalitet som gäller för det av 47-åringen hävdade skadeståndsansvaret är uppfyllda. Den skada som kvinnan drabbats av är inte en osannolik följd av Turbos bristande tillsyn och rutiner. Skadan är därför adekvat.

Mot bakgrund av detta är Turbo skadeståndsskyldigt gentemot 47-åringen för den personskada som hon vållats i Turbos anläggning den 27 januari 2018.

Instans: Hovrätterna

Rättsområden: [Skadeståndsrätt](#)

LEXNOVA NYHETER

Juridisk nyhetsbevakning och rättsdatabas

Blendow Lexnova är Sveriges mest omfattande juridiska nyhetstjänst. Vår bevakning innefattar rättsfall, lagstiftning och förarbeten inom samtliga rättsområden. Genom skräddarsydda bevakningsprofiler säkerställer du kontinuerlig uppdatering av rätt information och slipper nyhetsflöden som inte berör dig.

Läs mer på lexnova.se/nyheter